

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง สำนวนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีขั้นตอนการศึกษา และสรุปผลได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพดีพอใช้ (89.19/84.93) ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80)
2. คุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.51$)
3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
4. ค่านี้ประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีค่าเท่ากับ 0.7263 คิดเป็นร้อยละ 72.63
5. ความพึงพอใจของกลุ่มทดลองที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.48$)
6. ความคงทนทางการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองหลังเรียนผ่านไป 7 วัน และ 30 วัน ผลการประเมินความคงทนการเรียนของผู้เรียน พบว่า คะแนนทดสอบเมื่อระยะเวลาผ่านไป 7 วัน คะแนนลดลงร้อยละ 2.90 ซึ่งกำหนดเกณฑ์ความคงทนทางการเรียนจะลดลงได้ไม่เกินร้อยละ 10 และเมื่อระยะเวลาผ่านไป 30 วัน คะแนนทดสอบลดลงร้อยละ 10.14 ซึ่งกำหนดเกณฑ์ความคงทนทางการเรียนจะลดลงได้ไม่เกินร้อยละ 30 แสดงให้เห็นว่าความคงทนทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง ตำนวนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบประเด็น ที่ควรนำมาอภิปรายผลการศึกษาค้างนี้

1. ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 89.19 / 84.93 หมายความว่า ผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนเฉลี่ยคิดเป็น ร้อยละ 89.19 และคะแนนจากการทำทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.93 ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากผู้ศึกษาได้ออกแบบและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยเน้นความสำคัญในการออกแบบเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ การจัดองค์ประกอบ การใช้ภาพประกอบ โดยภาพลักษณะที่สอดคล้องกับเนื้อหาทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น การเลือกใช้รูปแบบตัวอักษรและขนาดตัวอักษรและการใช้สีของตัวอักษร การพิจารณาถึงความตัดกัน (Contrast) ระหว่างสีของตัวอักษรและพื้นหลัง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการอ่านและขณะเดียวกันก็ต้องดูในเรื่องความสวยงามทำให้เกิดความน่าสนใจในการอ่านและทำให้ผู้เรียนรู้สึกอยากอ่านเพิ่มขึ้นนอกจากนั้นการแทรก เสียงบรรยายจะยิ่งช่วยเพิ่มการรับรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสเพิ่มขึ้น และยังส่งผลดีสำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาในด้านการอ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น ในส่วนของ การวัดผลประเมินผลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนในท้ายของหนังสือและสามารถประมวลผลได้ทันทีซึ่งเป็นการตอบสนองที่รวดเร็วทำให้ผู้เรียนสามารถทราบคะแนนได้ทันทีและสามารถทราบข้อบกพร่องของตนเองพร้อมทั้งแก้ไขและพัฒนาตนเองได้ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชันทวงษ์ สุริยนต์ (2549 : 56) ได้รายงานการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยทราย อำเภอหาดูพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 81.43/82.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวารุณี ไกรสร (2549 : 74-76) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดนิทานพื้นบ้านเมืองเลย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.56/81.11 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา แก้วมณี, นางนุช อนันตกาล และมยุรี สิทธิกัน (2552 : 135-136) ได้รายงานการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.00/83.33

2. คุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้น ผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.51$) ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือขั้นตอนการวิเคราะห์ ขั้นตอนการออกแบบ ขั้นตอนการพัฒนา ขั้นตอนการทดลองใช้ และขั้นตอนประเมินผล ใช้ในการออกแบบ และพัฒนาระบบการเรียนการสอนโดยอาศัยหลักวิธีการอย่างเป็นระบบ โดยออกแบบเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาตามขั้นตอน และเนื้อหาที่มีความชัดเจนเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน การจัดการบทเรียนในการนำเสนอ ภาพประกอบ ขนาดของภาพประกอบมีปริมาณเหมาะสมสอดคล้องและตรงกับเนื้อหาที่นำเสนอ ภาษา และเสียงบรรยายมีความถูกต้องและชัดเจนประกอบกับ รูปแบบขนาด สีของตัวอักษร สีของภาพมีความเหมาะสมการเชื่อมโยง(Link)หน้าสารบัญ กับเนื้อหา หรือหน้าเนื้อหาหลัก ไปยังเนื้อหาย่อมีความถูกต้อง จึงทำให้ได้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพในระดับเหมาะสมมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของวารุณี ไกรสร (2549 : 74-76) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุมนิทานพื้นบ้านเมืองเลย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุมนิทานพื้นบ้านเมืองเลย ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา แก้วมณี, นงนุช อนันตกาล และมยุรี สิทธิกัน (2552 : 135-136) ได้รายงานการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุมนิทานพื้นบ้านเมืองเลย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$)

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลอง ($\bar{X}=12.74, S.D=1.36$) และกลุ่มควบคุม ($\bar{X}=10.81, S.D=1.57$) ค่าสถิติ t-test ได้ค่า 4.38 และเมื่อพิจารณาค่า Sig. พบว่าน้อยกว่า .05 จึงสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้แสดงว่าการสอน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจาก ที่มีทั้งภาพ ตัวอักษร เสียงบรรยาย เนื้อหา สามารถทบทวนและได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ และตามความพร้อมของผู้เรียนและผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวารุณี ไกรสร (2549 : 74-76) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุมนิทานพื้นบ้านเมืองเลย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปรกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา แก้วมณี, นงนุช อนันตกาล และมยุรี สิทธิกัน (2552 : 135-136) ได้รายงาน

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพินนุ โลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียน ที่เรียน โดยการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร ชำของ (2552 : 2) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องนิทาน ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าร้อยละ 70 อย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ 0.5 และสอดคล้องกับสุทธิลักษณ์ สูงหำงหว่า (2552 : 83) ได้ศึกษาการพัฒนา หนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยการดำเนินเรื่องแบบสาขาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่าจะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าจะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง สำนวนไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.7263 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มหรือมีคะแนน ผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 72.63 ทั้งนี้การที่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีค่า ดัชนีประสิทธิผล มากกว่าร้อยละ 50 อาจเป็นเพราะว่า ผู้ศึกษาได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สมบูรณ์แบบนำเสนอ สื่อได้ในระบบมัลติมีเดีย หรือสื่อประสม สามารถนำเสนอเนื้อหาบทเรียนและความรู้ต่างๆ นักเรียน สามารถเรียนได้หลายครั้งตามความต้องการและศักยภาพของแต่ละบุคคลและหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้น มีทั้งภาพ ตัวอักษร เสียงบรรยาย และภาพประกอบ สร้างความพอใจให้นักเรียนเกิด ความอยากเรียน มีความสุขกับการเรียน และสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการ โดยมุ่งเน้นให้ สอดคล้องกับนักเรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ได้ผ่านการ ตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้ก่อนที่จะนำมาใช้เก็บข้อมูลจริง จึงทำให้หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิลักษณ์ สูงหำงหว่า (2552 : 83) ได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดย ใช้การดำเนินเรื่องแบบสาขา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลโพนทอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 30 คนผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.60

5. ความพึงพอใจของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ พบว่านักเรียนมีความ พึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) การประเมินความพึงพอใจเป็นวิธีการ ประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่นิยมประเมินด้านคุณภาพในลักษณะภาพรวมของบทเรียนซึ่งใน การศึกษาในคั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน หลังจากที่ใช้บทเรียนแล้วผลที่ได้จากการประเมินภาพรวมทั่วไป คือ สอบถามผู้เรียนที่มี ความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีทั้ง ภาพ และเสียงทำให้น่าสนใจมากขึ้น ประกอบกับการออกแบบขนาดตัวอักษรและสีของตัวอักษร

รูปภาพประกอบเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกัน นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี ไม่เบื่อหน่าย และเร้าความสนใจ สามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการ พร้อมทั้งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพแล้ว ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นความรู้สึกรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ ถ้าผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อสื่อ จะเป็นผลทำให้นักเรียนยอมรับและตอบสนองการเรียนด้วยความเต็มใจ โดยการสนใจในการเรียน หรือการร่วมกิจกรรม ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น ซึ่งแสดงว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น สอดคล้องกับความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนจนเกิดความพึงพอใจ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้านี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาภูมิ ไกรสร (2549 : 74-76) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุมนิทานพื้นบ้านเมืองเลย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา แก้วมณี, นงนุช อนันตกาล และมยุรี สิทธิกัน (2552 : 135-136) ได้รายงานการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุมนิทานโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 10 จังหวัดบุรีรัมย์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าและนักเรียนมีความพึงพอใจด้านตัวสื่ออยู่ในระดับมากที่สุด มีความพึงพอใจด้านเนื้อหา และ ความสนใจอยากอ่านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิลักษณ์ สูงหำหว้า (2552 : 83) ได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้การดำเนินเรื่องแบบสาขา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลโพธารอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของของสิวพร ชำของ (2552 : 2) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องนิทาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

6. การศึกษาความคงทนทางการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องตำนานไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการประเมินความคงทนทางการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านไป 7 วันและ 30 วัน พบว่า คะแนนทดสอบเมื่อระยะเวลาผ่านไป 7 วัน คะแนนลดลงร้อยละ 2.90 ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดความคงทนทางการเรียนจะลดลงได้ไม่เกินร้อยละ 10 และเมื่อระยะเวลาผ่านไป 30 วัน คะแนนทดสอบลดลงร้อยละ 10.14 ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดความคงทนทางการเรียนจะลดลงได้ไม่เกินร้อยละ 30 แสดงว่าผู้เรียนมีความคงทนทางการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพราะผู้ศึกษาได้ยึดหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และได้สร้างตามขั้นตอนที่จัดไว้อย่างเป็นระบบแบบแผน หรือเพราะว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน มีทั้งตัวอักษร ภาพ เสียง และภาพประกอบ มีกระบวนการเรียนที่ค่อยเป็นค่อยไป นักเรียนได้ทบทวนความรู้หรือหาคำตอบและข้อสงสัยได้ตลอดเวลาตามความต้องการ มีแบบทดสอบท้ายเรื่อง ที่สามารถฝึกทำซ้ำทำให้ผู้เรียนจดจำ

เนื้อหาได้ และส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และจัดระเบียบความรู้ได้อย่างเป็นระบบ ความคงทนทางการเรียนของผู้เรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นอกจากประสิทธิภาพของบทเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ดี นอกจากจะมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐานและสามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีความคงทนทางเรียน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมณิตย์ นนท์อาษา (2552 : 78-82) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค STAD ประกอบการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนสำเร็จรูป หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เกษตรพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ควรมีการแนะนำการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แก่นักเรียนให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อน เพื่อให้นักเรียนทราบวิธีการใช้งานที่ถูกต้องซึ่งจะช่วยให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างเรียน และช่วยให้สามารถเรียนรู้รวดเร็วและได้ผลดียิ่งขึ้น

1.2 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง สำนวนไทย สามารถนำไปเป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการสร้างและพัฒนาในเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหรือรายวิชาอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันได้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อผู้สอนคอยเอาใจใส่

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการศึกษาในคราวต่อไป

2.1 ควรมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในเนื้อหาอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นไป

2.2 ควรมีการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ให้มีอย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น